

การศึกษาหญ้าแฝกสี่สายพันธุ์ที่ปลูกในหลุมปลูกขนาดต่างกัน และใส่ปุ๋ยเคมีอัตราต่างกัน
เพื่อฟื้นฟูดินเสื่อมโทรม ชุดดินมาบบอน (Mb) กลุ่มชุดดินที่ 35

ปรีชา โพธิ์ปาน และสุเมธ วัฒนธรรม

บทคัดย่อ

การใช้ระบบหญ้าแฝกเพื่อพัฒนาและฟื้นฟูดินเสื่อมโทรม ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอนวมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา บนชุดดินมาบบอน(Mb)กลุ่มดินที่ 35 ใช้หลุมปลูก 4 ขนาด หญ้าแฝก 4 สายพันธุ์ และปุ๋ยเคมี (15-15-15) 4 ระดับ พบว่าหญ้าแฝกสายพันธุ์ศรีลังกา และอินเดียนเหือ สามารถเจริญเติบโตได้ดีบนดินเสื่อมโทรมชุดดินมาบบอน และแตกต่างกันทางสถิติอย่างชัดเจนกับหญ้าแฝกสายพันธุ์กำแพงเพชร 1 ซึ่งเป็นหญ้าแฝกดอน และเมื่อหญ้าแฝกอายุ 15 เดือน สายพันธุ์อินเดียนเหือให้การเจริญเติบโตดีที่สุด ความสูงถึงปลายใบ 177.5 เซนติเมตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางกอ 28.9 เซนติเมตร และจำนวนหน่อต่อกอโดยเฉลี่ย 103.2 หน่อ นอกจากนี้หญ้าแฝกทั้ง 3 สายพันธุ์ ยังมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางกอมากกว่า 10 เซนติเมตร ตั้งแต่อายุ 3 เดือน โดยสายพันธุ์ศรีลังกา อินเดียนเหือ และสุราษฎร์ธานี มีขนาดเป็น 11.8, 10.4 และ 9.7 เซนติเมตร ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างจากสายพันธุ์กำแพงเพชรที่ให้ขนาดมากกว่า 10 เซนติเมตร ที่อายุ 6 เดือน สำหรับขนาดความกว้างของหลุมปลูกและอัตราปุ๋ยเคมีนั้น ไม่แสดงความแตกต่างให้เห็นในด้านการเจริญเติบโตอย่างเด่นชัด ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ดินทางเคมีและทางกายภาพ พบว่า หลังปลูกหญ้าแฝกสายพันธุ์ศรีลังกา 12 เดือน ดินมีปริมาณอินทรีย์วัตถุ ที่ระดับความลึก 0-15 เซนติเมตร เพิ่มขึ้นจาก 0.72 % เป็น 0.95 % เช่นเดียวกับสายพันธุ์อื่นๆแต่ที่ระดับความลึก 15-30 เซนติเมตร ไม่แสดงผลชัดเจนนัก ส่วนค่าความหนาแน่นรวมของดิน (bulk density) มีแนวโน้มลดลง แต่ไม่แตกต่างกันระหว่างก่อนปลูกและหลังปลูกขนาดความกว้างของหลุมปลูกให้ผลไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน สำหรับระบบรากก็เป็นไปในทำนองเดียวกัน คือหญ้าแฝกกลุ่มจะมีระบบรากดีกว่าหญ้าแฝกดอน เนื่องจากดินมีความชุ่มชื้น และที่มีความลาดเทน้อย ที่ช่วงอายุ 16 เดือน หญ้าแฝกสายพันธุ์ศรีลังกา ให้ความลึกของรากเฉลี่ย 155 เซนติเมตร ในขณะที่สายพันธุ์กำแพงเพชร 1 มีความลึกเพียง 65 เซนติเมตร และเมื่ออายุ 22 เดือน ก็ให้ผลในทิศทางเดียวกัน สายพันธุ์ศรีลังกา อินเดียนเหือ และสุราษฎร์ธานี เป็นสายพันธุ์ที่ควรแนะนำในดินเสื่อมโทรมชุดดินมาบบอน

งานพัฒนาที่ดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอนวมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา 24120